

MODERN PROBLEMS OF SCIENCE, EDUCATION AND SOCIETY

Proceedings of VI International Scientific and Practical Conference

Kyiv, Ukraine

14-16 August 2023

Kyiv, Ukraine

2023

UDC 001.1

The 6th International scientific and practical conference “Modern problems of science, education and society” (August 14-16, 2023) SPC “Sci-conf.com.ua”, Kyiv, Ukraine. 2023. 671 p.

ISBN 978-966-8219-87-0

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phanistic composition of Ukraine // Modern problems of science, education and society. Proceedings of the 6th International scientific and practical conference. SPC “Sci-conf.com.ua”. Kyiv, Ukraine. 2023. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/vi-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-modern-problems-of-science-education-and-society-14-16-08-2023-kiyiv-ukrayina-arhiv/>.

Editor

Komarytsky M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: kyiv@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2023 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2023 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES

1. **Власюк О. С.** 15
ВПЛИВ БІОПРЕПАРАТІВ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА
ФІТОСАНІТАРНИЙ СТАН ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ
2. **Шпак Н. П., Романчук О. П., Дудник Г. Л., Марківська Л. В.** 20
ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНОГО ПОНОВЛЕННЯ
ТА ПІДНАМЕТОВИХ КУЛЬТУР ДУБА ЗВИЧАЙНОГО І ДУБА
СКЕЛЬНОГО У ДІБРОВАХ НПП «КАРМЕЛЮКОВЕ ПОДІЛЛЯ»
3. **Щербатюк В. В.** 26
СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СІЛЬСЬКОМУ
ГОСПОДАРСТВІ

VETERINARY SCIENCES

4. **Колесник Я. В., Склярів П. М.** 32
ВПЛИВ ПРЕМІКСНОЇ ДОБАВКИ «FEEDART» НА ОКРЕМІ
ПОКАЗНИКИ ВІТАМІННО-МІНЕРАЛЬНОГО ОБМІНУ КОРІВ

BIOLOGICAL SCIENCES

5. **Нетребко О. О.** 35
ОТРИМАННЯ ЛІЗАТІВ КЛІТИН *LACTOBACILLUS PLANTARUM* З
АНТАГОНІСТИЧНИМИ ВЛАСТИВОСТЯМИ
6. **Пастухова В. А., Лук'янцева Г. В., Краснова С. П., Кучеренко О. В., Сосновський В. В.** 41
ОСНОВИ ХАРЧУВАННЯ СПОРТСМЕНІВ

MEDICAL SCIENCES

7. **Khayitov A. Kh., Atoeva M. A., Ivanushko Ya. G., Tkach V. V.** 46
THE ETIOLOGICAL STRUCTURE OF ACUTE RESPIRATORY VIRAL
INFECTIONS IN "PANDEMIC" SEASONS
8. **Антонюк О. П., Єршов В. Ю.** 48
ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ АНАСТОМОЗУВАННЯ У ХІРУРГІЧНОМУ
ЛІКУВАННІ ВРОДЖЕНИХ АТРЕЗІЙ КИШКИ
9. **Антонюк О. П., Єршов В. Ю.** 51
ІНТРАМУРАЛЬНІ НЕРВОВІ ЕЛЕМЕНТИ КИШКИ ПРИ АТРЕЗІЯХ У
НОВОНАРОДЖЕНИХ
10. **Бамбуляк А. В., Муринюк В. В.** 54
ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ РІЗНИХ ОСТЕОПЛАСТИЧНИХ
МАТЕРІАЛІВ У ПАЦІЄНТІВ ПЕРЕД ПРОВЕДЕННЯМ ДЕНТАЛЬНОЇ
ІМПЛАНТАЦІЇ
11. **Бондарь С. О., Різняк О. Л., Семеняченко О. А., Січкарь О. Ю.** 59
МЕДИКО-ТЕХНІЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ ЯК НОВИЙ ПІДРОЗДІЛ
СУЧАСНОЇ МЕДИЧНОЇ НОМЕНКЛАТУРИ

12. *Дзевульська І. В., Маліков О. В.* 63
ДЕЯКІ АНАТОМО-ФІЗІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛЮДСЬКОЇ
МІМІКИ
13. *Єршов В. Ю.* 66
ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ПРОСТАГЛАНДИНУ $F_{2\alpha}$ НА СТАН
ШКІРНИХ РАН В ЕКСПЕРИМЕНТІ
14. *Завиленкова В. А., Каспарова Ж. К., Бєлоконов О. О., Попович І. В.,* 68
Григорян Н. А., Бородіна Д. С., Кропівний М. В., Чернявський А. В.,
Колінько Є. С., Власенко А. С.
МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ БУДОВИ СКРОНЕВО-
НИЖНЬОЩЕЛЕПНОГО СУГЛОБА, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА
КЛІНІЧНУ КАРТИНУ ЗАХВОРЮВАНЬ
15. *Кірчев В.* 71
ПАТОГЕНЕТИЧНО ОБҐРУНТОВАНА КОРЕКЦІЯ ЕМОЦІЙНИХ
РОЗЛАДІВ У ЩУРІВ ЗА УМОВ ХРОНІЧНОЇ ІШЕМІЇ МОЗКУ
16. *Лопушняк Л. Я., Бойчук О. М., Дмитренко Р. Р., Гончаренко В. А.* 77
ВАРІАНТИ ЗОВНІШНЬОЇ ФОРМИ ТА ТОПОГРАФІЇ
ЩИТОПОДІБНОЇ ТА ПРИЩИТОПОДІБНИХ ЗАЛОЗ У ПЛОДІВ
ЛЮДИНИ РІЗНОГО ВІКУ
17. *Лопушняк Л. Я., Бойчук О. М., Дмитренко Р. Р., Гончаренко В. А.* 81
ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ
ТА KEYС-МЕТОДУ ПРИ ВИКЛАДАННІ НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ «АНАТОМІЯ ЛЮДИНИ»
18. *Маланія М. Д., Суховєєва А. О., Мазніченко Ю. О., Юрова А. А.,* 86
Бондаренко Я. Д., Швець Є. Т., Полякова А. О., Лухіна Є. А.,
Трофименко В. В., Шевченко А. В., Левченко Є. Д.
ВАРІАНТНА АНАТОМІЯ ПОВЕРХНЕВИХ І ГЛИБОКИХ
ДОЛОННИХ ДУГ
19. *Шаповал Р. О., Гнутова Л. В., Таран О. С., Остроухова К. М.,* 88
Калина В. Д., Пономаренко А. Л., Шаповал Д. В., Шаповал А. С.,
Демченко Г. О., Черепашук О. І., Положенцев Л. Д.
АНАТОМІЯ ТА ФІЗІОЛОГІЯ ЛІМФОЇДНОГО КІЛЬЦЯ
ВАЛЬДЕЙЄРА-ПИРОГОВА
20. *Щербак В. С., Карташева Д. М., Удовиченко А. О., Громко Є. А.,* 91
Порубай В. Я., Чепурна В. Д., Проскурня А. І., Брівка К. О.,
Маланія М. Д., Суховєєва А. О., Мухачова В. Д.
МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНІ ЗМІНИ ЯЄЧОК ПІД ВПЛИВОМ
ВИРОБНИЧИХ ОТРУТ
21. *Ячмєньова Е. С., Данько Ю. С., Литвиненко П. В., Ващенко В. В.,* 94
Шаповал Р. О., Ширяєва Л. Г., Коновченко Д. Є., Димніч Л. Ю.,
Коваль В. Ю., Трач В. В.
ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ ВІРТУАЛЬНОЇ
РЕАЛЬНОСТІ У НАВЧАННІ АНАТОМІЇ

ДЕЯКІ АНАТОМО-ФІЗІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛЮДСЬКОЇ МІМІКИ

Дзевульська І. В.

доктор медичних наук, професор,
завідувач кафедри описової та клінічної анатомії

Маліков О. В.

кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри описової та клінічної анатомії
Національний медичний університет імені О. О. Богомольця,
м. Київ

Мімічний вигляд обличчя обумовлений багатьма факторами: конституційними особливостями будови мозкового черепа; психічним статусом людини, який може змінюватися під впливом навколишнього середовища, трудової діяльності, виховання та тренування; етнографічними нормами та расовою приналежністю.

Усі види міміки виникли як результат м'язової діяльності, що забезпечує функціональну активність тварин. І лише згодом з первинно нейтральних реакцій розвинулися дивергентно специфічні картини міміки. Початкова міміка у тварин була пов'язана з актами пізнавального, статевого та оборонного значення. Міміка ж людини розвивалася як засіб передачі інформації, а також як форма сигналізації серед первісних людей.

Надзвичайне вдосконалення людської міміки було наслідком експресій. Причому кульмінаційним моментом в інтенсифікації експресій особи став розвиток мови (друга сигнальна система). Адже жива мова міміки, втілена у рухах м'язів обличчя, є продуктом нервової діяльності.

Мімічні особливості характеризують як вік, так і стать людини. Перші психомоторні реакції у дітей раннього віку – крик, плач та смоктальний рефлекс – є вродженими. Експресія обличчя в дитини встановлюється повільно та поступово з ускладненням асоціативних центрів у корі півкуль великого мозку. Найбільшої виразності міміка набуває у 15-річному віці.

Свою специфіку має виразність емоцій у людей похилого віку. Якщо у зрілому віці спостерігається певна рівновага у прояві мімічних реакцій, то у людей похилого віку і насамперед у старих людей внаслідок зниження фізіологічних потенцій мімічних м'язів емоційні експресії різко знижуються. Причому встановлено, що люди похилого віку висловлюють свої емоції стримано, а старечого – навпаки, як діти, бажають висловити почуття, проте можливості мімічних реакцій у них знижено.

Свої мімічні особливості має жіноче обличчя. До таких особливостей відносяться більш виражений ступінь борозен на обличчі та складок шкіри.

Будова м'яких тканин обличчя, його форма та інші характеристики цієї ділянки відносили до так званих расодіагностичних ознак, що використовуються антропологами в етнічній діагностиці. Однак доводиться асоціативність низки ознак обличчя з особливостями реактивності організму, що дозволяє вважати їх конституційно значущими.

Щодо виразності особи людини (проявів міміки), слід розмежовувати стихійну (що виникає підсвідомо у дітей та хворих) та штучну (свідомо регульовану) міміку. «Вершиною» мімічних проявів, їх головною ланкою служить стан очей, їх блиск або тьмяність; положення бровей; лінія погляду; складчастість шкіри у будь-якій ділянці, навколо очей; стан м'яких тканин навколо очної ямки і т. ін. Міміка за участю очей і ділянки навколо очної ямки більш природна і біологічно обумовлена, ніж мімічні реакції за рахунок нижньої частини обличчя, зокрема, губ, де відіграють роль, соціально детерміновані характеристики.

Об'єктивним показником душевної гармонії людини є мімічний механізм сміху. Філогенетичним попередником цієї реакції були, ймовірно, прояви агресивності з вишкіренням зубів. У життєзабезпеченні наших предків ці дії відігравали домінуючу роль. Адже їхні сліди збереглися у природі нас самих. Чимало людей доволі негативно сприймають «шкрябуючі» звуки (під час протирання скла), що викликають у них відчуття «вегетативного дискомфорту». При цьому скорочуються гладкі м'язи, що піднімають волосся,

утворюючи феномен «гусячої шкіри»; виникає відчуття мерзлякуватості. Отже, звуковий сигнал нагадує скрип зубів ворога та вмикає ланцюг інстинктивних реакцій стресової природи із збудженням симпатичної ланки вегетативної нервової системи. Як же історично реакція агресивності могла перетворитися на реакцію доброзичливості у вигляді посмішки або сміху? Особливістю таких мімічних проявів служить їхнє провокування на обличчі опонента: агресія народжує агресію, а сміх – відповідно посмішку. У тому, що це справді так і відбувається, легко переконатися на прикладі іншої мімічної реакції позіхання. Її слід розглядати як інстинктивний акт, що сприяє поглибленому вдишу і рятує організм від надлишку в крові вуглекислоти та нестачі кисню. Ця реакція цілком заразлива. Мабуть, у процесі еволюції наслідувальні інстинктивні здібності грали захисну роль і тому закріплювалися у природньому відборі. Однак те саме характерно і для виразів посмішки та сміху як показників миролюбних, доброзичливих намірів людини. Збереження анатомічного субстрату мімічної реакції при зміні її психологічного настрою, фактично на протилежний, пов'язано з соціологізацією гомінід при антропогенезі, зі зміною індивідуальної форми відбору на групову, з сапієнтацією гомінід. Вирази обличчя, міміка відображають особливості душевної рівноваги людини. Проміжною ланкою цих зв'язків є емоції.

При вивченні подібних питань є можливість глибше проаналізувати сучасні синтетичні підходи у людинознавстві, сприйняти особливості міміки людини з позиції антропології, психології та клінічної медицини.